

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát
Wellnerova 25, 779 00 Olomouc**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Čj. ČŠIM-1193/24-M
Sp. zn. ČŠIM-S-232/24-M**

Název	Základní škola a Mateřská škola Olomouc, Dvorského 33, příspěvková organizace
Sídlo	Dvorského 115/33, 779 00 Olomouc – Svatý Kopeček
E-mail	reditel@zskopecek.cz
IČO	70 631 042
Identifikátor	600 141 071
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jan Kolisko
Zřizovatel	Statutární město Olomouc
Místo inspekční činnosti	Dvorského 115/33, 779 00 Olomouc – Svatý Kopeček Kovařovicova 237/11, 779 00 Olomouc – Svatý Kopeček Gagarinova 95/17, 779 00 Olomouc – Droždín
Inspekční činnost na místě	24., 27. a 28. 5. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle školních vzdělávacích programů pro předškolní vzdělávání, základní vzdělávání a zájmové vzdělávání.

Zjišťování a hodnocení naplnění příslušných školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Olomouc, Dvorského 33, příspěvková organizace (dále škola, subjekt), vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny a školní jídelny – výdejny.

Mateřská škola poskytuje předškolní vzdělávání ve čtyřech částečně věkově odlišených třídách umístěných na třech samostatných pracovištích. Aktuálně se zde vzdělávalo 95 dětí, 41 dětí plnilo povinné předškolní vzdělávání včetně 10 dětí s povoleným odkladem povinné školní docházky.

Škola k termínu inspekční činnosti realizovala základní vzdělávání pro 306 žáků v sedmi třídách prvního a devíti třídách druhého stupně. Zájmové vzdělávání organizovala pro 85 žáků ve třech odděleních školní družiny. Do vzdělávání byly začleněny děti i žáci s příznými podpůrnými opatřeními a s odlišným mateřským jazykem.

Školní jídelna – výdejna zajišťuje stravování dětí a žáků dovozem stravy z jiného právního subjektu.

Informace o škole jsou publikovány ve výroční zprávě o činnosti školy a prezentovány na průběžně aktualizovaných webových stránkách (www.zskopecek.cz).

Hodnocení podmínek vzdělávání

Řízení školy vychází z koncepčních záměrů na období 2022–2028. Vzdělávací nabídka školních vzdělávacích programů aktuálně umožňuje realizaci stanovených výchovně vzdělávacích cílů, které vytvářejí předpoklady pro rozvoj osobnosti dětí a žáků, naplňování jejich potřeb a zájmů. Partnerské vztahy se zřizovatelem a dalšími subjekty (školská rada, školská poradenská zařízení, okolní i zahraniční školy aj.) a množství projektů významně obohacují vzdělávací nabídku a podílí se na zvyšování kvality poskytovaného vzdělávání a školských služeb. Ředitel školy usiluje o příznivé školní klima, naplňovanou prioritou je otevřená a vstřícná komunikace se zákonnými zástupci dětí a žáků.

Vícestupňový systém řízení vychází z delegování kompetencí na zástupkyně ředitele školy pro předškolní vzdělávání a základní vzdělávání, vedoucí vychovatelku ve školní družině, předsedy předmětových komisí a další pedagogické pracovníky. Na zástupkyni pověřenou vedením všech pracovišť mateřské školy ředitel subjektu přenesl všechny kompetence týkající se kontroly a zjišťování kvality předškolního vzdělávání. Efektivní spolupráci všech pracovišť mateřské školy se však dlouhodobě nedaří realizovat. Částečně odpovídající kontrola kvality poskytovaného předškolního vzdělávání je vedením školy nastavena směrem k pracovištím mateřské školy na ulicích Dvorského a Kovařovicova v městské části Olomouc – Svatý Kopeček (dále pracoviště Dvorského, Kovařovicova). Opakovaně přetrvávají rizika na nejvzdálenějším odloučeném pracovišti umístěném v městské části Olomouc – Droždín na ulici Gagarinova (dále pracoviště Gagarinova). Zde v současné době působí dvě začínající učitelky, kterým chybí každodenní, systematické a odborné vedení zkušeného mentora. K optimálnímu provozu základní školy přispívá stanovení transparentních pravidel a jasně vymezených úkolů. Plánování je funkční a adresné. Platformu pro participaci všech pedagogů na pedagogických procesech představují pravidelné porady i jednání pedagogické rady, na nichž ředitel školy projednává všechny záležitosti týkající se základního vzdělávání a zásadní pedagogické dokumenty. Jednání pedagogické rady všech pracovišť mateřské školy pravidelně organizuje zástupkyně pro předškolní vzdělávání. Věnují se především organizačním záležitostem, menší prostor je dán

analýze výsledků vzdělávání dětí nebo sdílení poznatků ze seminářů a dalších vzdělávacích akcí.

Kvalita vzdělávání je posuzována pravidelnou hospitační činností, která vychází z předem stanovených priorit a průběžného sledování denního provozu. Ředitel kromě hospitační činnosti v základní škole monitoruje vzdělávací proces v mateřské škole kratšími režimovými vstupy. Hospitační činnost v mateřské škole nevykonává, jeho informovanost o činnosti jednotlivých pracovišť vychází ze sdělení od zástupkyně pro předškolní vzdělávání. Výsledky z kontrolní činnosti jsou zobecňovány, zpětná vazba poskytovaná k práci jednotlivých pedagogů však není vždy relevantní. Ti jsou hodnoceni převážně kladně, s absencí návaznosti na hospitační cíle. Není tak zcela zřejmé jejich metodické vedení s cílem sebereflexe pedagogů a jejich dalšího profesního růstu. Doposud se také např. nepodařilo plně eliminovat nedostatky v aplikaci diferencovaného přístupu k dětem a žákům podle jejich vzdělávacích možností a potřeb, v málo častém využívání formativně hodnotících nástrojů důležitých pro utváření učení dětí a žáků nebo v efektivitě součinnosti pedagogů s asistentem pedagoga, což bylo zaznamenáno při inspekční činnosti.

K naplňování koncepčních záměrů napomáhá činnost pedagogického sboru, který je průběžně doplňován o nové členy. Těm je v základní škole věnována potřebná pozornost a péče, a to prostřednictvím činnosti uvádějícího učitele, konzultacemi s kolegy i vedením školy a vzájemnými hospitacemi, což přispívá k adaptaci na reálné podmínky výchovně-vzdělávací činnosti školy a bezproblémovému začlenění do pracovního kolektivu. Vedení školy podporuje intenzivnější rozvoj pedagogické spolupráce sdílením pedagogického procesu v subjektu, menší důraz klade na realizaci vzájemných hospitací s vyučujícími jiných škol. Pracoviště mateřské školy organizují také občasná společná metodická setkání, ale bez žádoucího efektivního přenosu do praxe. V oblasti předškolní pedagogiky tak chybí napříč všemi pracovišti systémová provázanost, oboustranná odborná komunikace a kooperace s cílem metodické podpory kolegiálního hodnocení.

Ředitel školy vytváří vhodné podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků. Odborný růst pedagogů je vhodně nastaven, jejich další vzdělávání vychází z plánů osobního profesního rozvoje i z potřeb školy. Ve vytyčení priorit pro další vzdělávání reaguje ředitel školy na problematiku vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, na inovativní přístupy ve vzdělávání, rozvoj matematických a čtenářských gramotností, činnostní a hravé učení, rozvoj digitálních a sociálně-emocionálních kompetencí aj. Přes účelně nastavený systém vzdělávání pedagogů nebyly vždy během hodnocených vyučovacích hodin získané kompetence adekvátně uplatněny ve vzdělávacím procesu.

K zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech škola přistupuje zodpovědně, potřebná pravidla a opatření pro zajištění jejich bezpečnosti a ochrany zdraví byla stanovena ve vnitřních dokumentech školy. V rámci výchovy ke zdraví je kladen důraz na přirozené pohybové aktivity dětí a žáků, psychohygienu a naplňování jejich individuálních potřeb. Škola také vstoupila do nadačního projektu, ze kterého hradí náklady na stravování dětem a žákům ze sociálně znevýhodněného prostředí.

Příznivé materiální a prostorové podmínky jsou vhodným východiskem pro poskytování kvalitního vzdělávání, pro relaxaci i volnočasové aktivity. Vedení školy tuto oblast cíleně sleduje, plánovitě realizuje modernizace školních prostor a vybavení s cílem vytvoření funkčního a současně příjemného, klidného a estetického prostředí pro práci dětí, žáků i učitelů. Žáci mají k dispozici knihovnu, herní koutky na chodbách, cvičnou kuchyň, keramickou dílnu i počítačovou učebnu, za příznivého počasí venkovní učebnu a ke sportovním aktivitám hřiště a školní dvůr s dopravním hřištěm. Základní škola

disponuje dostatečným množstvím didaktické techniky, jednotlivé učebny školy jsou moderně vybaveny potřebnými učebními pomůckami, počítačovou a projekční technikou. Mateřská škola využívá vkusně vybavené místnosti s tematickými kouty, s didaktickými hračkami a relaxačními pomůckami i prostorovými stavebnicemi. K pohybovým aktivitám dětí slouží rozlehlé školní zahrady, přizpůsobená dopravní hřiště i podnětné okolí. K estetické úpravě celého subjektu jsou vhodně využívány dětské a žákovské výtvarné práce, tematická dekorace i fotografie z uskutečněných akcí.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Kvalitně zpracovaný školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání je velmi dobrým východiskem pro třídní plánování a realizaci vzdělávání. Příprava vzdělávacích aktivit na jednotlivých pracovištích mateřské školy však neprobíhá systematicky a nemá ucelenou strukturu. Tematické celky sice respektují jednotlivé vzdělávací oblasti, ale vzdělávací cíle a záměry nejsou konkrétně stanoveny, rovněž provázanost s očekávanými výstupy nelze adekvátně vyhodnotit.

Učitelky během hodnoceného vzdělávání uplatňovaly k dětem citlivý empatický přístup, spontánní aktivity probíhaly převážně v malých skupinách, děti si dle vlastní volby vybíraly z konstruktivních her, didaktických pomůcek nebo vykreslování omalovánek, starší děti posilovaly své sociální kompetence formou společenských a deskových her. Aktivity na pracovišti Gagarinova byly soustředěné převážně u stolů. K zahájení řízených činností učitelky zpravidla využily verbální komunikaci v ranním kruhu, další aktivity byly na většině pracovišť realizovány ve skupinách. Na pracovišti Kovařovicova byla patrná diferenciací vzdělávací nabídky dle věku dětí, učitelkám se dařilo využívat také kooperativního učení. Učitelky však nepracovaly účelně se vzdělávacími cíli a záměrnou diferenciací úkolů ve vztahu k individuálním schopnostem a dovednostem dětí. Méně často byly dětem předkládány aktivity posilující kompetence k řešení problému. Menší pozornost byla na všech pracovištích věnována rozvoji hudebních dovedností, rytmickým a řečovým cvičením, které by vedly k podpoře motoriky mluvidel nebo ovládnání dechu.

Na všech pracovištích byl do vzdělávacího procesu dostatečně zařazován rozvoj grafomotoriky, nebyl však realizován s ohledem na věkové či individuální potřeby jednotlivých dětí. Učitelky se méně zaměřovaly na návyk správného úchopu psacích potřeb. Učitelkám se nedařilo využívat možnosti formativního hodnocení v průběhu nabízených aktivit. Děti však měly příležitost hodnotit společně v kruhu sebe, ostatní děti i náročnost vzdělávací nabídky v závěru řízených činností.

Nedostatečná frekvence a nízká účinnost metodického vedení začínajících učitelek na pracovišti Gagarinova negativně ovlivnila míru účelně využívaných metod a forem práce s dětmi. Asistentky pedagoga na všech pracovištích mateřské školy pomáhaly dětem především při manipulaci s pomůckami a orientací v prostoru třídy. Vzdělávací záměry směřující k podpoře zdraví a zdravého životního stylu byly na pracovištích Kovařovicova a Gagarinova naplňovány formou převážně pohybových her a tělovýchovných chvil bez výraznějšího fyziologického efektu na pohybový rozvoj dětí. Cílené zdravotně preventivní aktivity byly zaznamenány pouze na pracovišti Dvorského, kde byla využita tělocvična školy. Pozitivně lze hodnotit realizaci řízených pohybových aktivit při pobytu venku, který byl v době inspekční činnosti realizován ve většině tříd i za nepříznivého počasí. Činnosti při něm výrazně přispívaly k podpoře environmentálního vzdělávání a zahrnovaly množství pohybových aktivit na hřišti i školní zahradě. Patrná byla dostatečná nabídka činností pro děti s menší potřebou spánku. Pitný režim byl připraven ve všech třídách, nabídku nápojů ve třídě využívaly děti převážně až po pobídce učitelky.

V základní škole byla společným znakem všech hodnocených vyučovacích hodin vhodná struktura a střídání různorodých aktivit a činností. Vyučovací hodiny měly jasně stanovený cíl, vyznačovaly se promyšlenou organizací práce, cíleně rozvíjely klíčové kompetence žáků. Vyučující metody a formy práce přizpůsobovali věku a schopnostem žáků, kterým poskytovali dostatek podnětů k aktivní práci a efektivně podněcovali jejich zájem o daný vyučovací předmět. Zejména na prvním stupni základní školy často využívali prvky činnostního učení s aktivní účastí žáků, což mělo pozitivní vliv na úroveň výuky a dosahované výsledky vzdělávání, nechyběly ani komplexní metody propojující pohybové prvky s aktuálně probíraným učivem. Výuka byla vedena odborně správně, v příjemně nastaveném klimatu podporujícím učení. Žáci s vyučujícími komunikovali otevřeně, respektovali pravidla slušného chování, také komunikace mezi žáky navzájem probíhala korektně bez náznaků projevů rizikového chování. Žáci pracovali se zájmem, byl jim vytvářen dostatečný prostor pro jejich dotazy, hledání logických vztahů a souvislostí. Při interpretaci vzdělávacího obsahu vyučující vhodně zařazovali mezipředmětové vazby doplněné o nové poznatky, zdůrazňovali žákům možnost využití nabytých vědomostí a dovedností v reálném životě.

K posílení názornosti výuky měli vyučující připravené různé učební pomůcky, práci s audiovizuální didaktickou technikou však zařazovali v rozdílné intenzitě. V navštívených vyučovacích hodinách na prvním stupni základní školy využívali interaktivní tabule pouze k jednoduché prezentaci učiva, jen občas byla interaktivní tabule využita žáky. Zpestřením hodin bylo např. opakování a procvičování učiva formou hry s programovatelnými robotickými bee-boty. V části vyučovacích hodin, zejména na druhém stupni základní školy, byli žáci pro vyhledávání informací z různých on-line zdrojů podpořeni k využití vlastní techniky. Práce s dalšími informačními zdroji, jako jsou např. encyklopedie, slovníky aj. ve výuce zpravidla zaznamenána nebyla. V části vyučovacích hodin byly kromě efektivní frontální výuky a samostatné práce žáků vhodně uplatněny skupinové i párové aktivity podporující týmovou spolupráci. Tímto způsobem byly účelně rozvíjeny klíčové kompetence a funkční gramotnosti žáků. Docházelo tak k rozvoji především čtenářské, jazykové i sociální gramotnosti, kompetencí k učení a k řešení problémů a k podpoře komunikačních dovedností žáků. Metody kritického myšlení přizpůsobené věku a schopnostem žáků, jako např. myšlenková mapa, vyhledávání a porovnávání informací, práce s klíčovými slovy, shrnování poznatků, základy jednoduché argumentace, se ve vyučovacích hodinách vyskytly výjimečně.

Při zadávání úkolů vyučující respektovali zásadu přiměřenosti, pracovní tempo přizpůsobovali věku a schopnostem žáků, potřebnou individuální péči věnovali všem, u kterých se projevil problém se splněním úkolu. Ve většině hodnocených vyučovacích hodin však žáci pracovali na úkolech se stejnou mírou obtížnosti, funkční přístupy umožňující diferenciaci a individualizaci výuky s přihlédnutím k rozdílným vzdělávacím možnostem a potřebám jednotlivých žáků nebyly zaznamenány. Činnost asistentů pedagoga k zajištění diferencovaného vzdělávání rovněž nebyla účelně využívána. Asistenti pedagoga se většinou omezovali jen na individuální práci se žákem s priznaným podpůrným opatřením, k přímému pedagogickému působení na ostatní žáky ve většině hodnocených vyučovacích hodin výrazněji nepřispívali a průběžná interakce s učiteli nebyla příliš zjevná. Efektivní rozdělení rolí s vyučujícím tak bylo patrné jen v části hodnocených vyučovacích hodin.

Pedagogové monitorovali činnosti žáků, podporovali je v jejich práci, kterou průběžně hodnotili. Žáci měli dostatek prostoru pro sebehodnocení podle předem stanovených kritérií, ojediněle byli vedeni také ke vzájemnému hodnocení. Reflexi dosažení stanoveného cíle byl v závěrech vyučovacích hodin zpravidla věnován dostatečný časový prostor. Pouze

v některých sledovaných vyučovacích hodinách vyučující cíleně vytvářeli příležitosti pro účelné využití formativního hodnocení žáků.

V průběhu zájmového vzdělávání převládala příjemná, přátelská atmosféra, účastníci pracovali se zájmem, bezproblémově komunikovali, vyměňovali si názory a navzájem si vypomáhali. Vychovatelky vytvářely nabídku aktivit a vhodně střídaly odpočinkové a zájmové činnosti, které podporovaly u všech účastníků jejich tvořivost a iniciativu a současně reflektovaly míru únavy a potřebu relaxace. Dostatečný prostor byl věnován pohybovým aktivitám včetně pobytu venku. Zvolené činnosti byly v souladu s potřebami účastníků zájmového vzdělávání, probíhaly formou individuální nebo skupinové práce, ke které byli pozitivně motivováni.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Prioritou mateřské školy je všestranný rozvoj dítěte zaměřený na poznávání přírody a environmentální vzdělávání. Děti během hodnoceného vzdělávání přirozeně navazovaly bezprostřední komunikaci s dospělými i mezi sebou, přiměřeně věku prezentovaly již osvojené dovednosti zejména v environmentální oblasti, uměly dodržovat stanovená pravidla a většinou se zapojovaly do připravených aktivit. Vzhledem k vhodně nastavené pracovní době s překryvem přímé pedagogické činnosti pedagogů se učitelkám především na pracovištích Kovařovicova a Dvorského dařilo pracovat s dětmi ve skupinách. Na pracovišti Kovařovicova bylo využíváno v příkladné míře také kooperativního učení. Pracoviště Kovařovicova a Gagarinova využívají k plánování vzdělávací nabídky jednotně zpracované třídní vzdělávací programy, učitelky předškolní třídy na pracovišti Dvorského aktuálně ověřují odlišný třídní vzdělávací program. Předložené dokumenty však neobsahovaly konkrétní vzdělávací cíle a záměry směřující k očekávaným výstupům. V autoevaluačních záznamech se následně učitelkám nedařilo vyhodnocovat využití metody, formy, motivační prostředky či pedagogické přístupy s cílem sebereflexe. V oblasti primární diagnostiky využívají všechna pracoviště mateřské školy evaluační systém záznamů, u předškolních dětí i v elektronické podobě. Záznamy o dětech, doplněné většinou poznatky o charakteristických projevech chování dětí, neobsahují průběžné vyhodnocování individuálních výsledků vzdělávání včetně postupů k jejich individuální podpoře. Nedochozí tak k systematickému sledování a vyhodnocování jejich vzdělávacích výsledků s cílem plánování a přípravy individualizované a diferencované vzdělávací nabídky či stanovování konkrétních opatření při vzdělávání každého dítěte. Vytvořená portfolia dětí dokladují převážně vývoj kresby a rozvoj grafomotoriky.

Všechna pracoviště mateřské školy pravidelně spolupracují se základní školou, jejíž jsou součástí. Společně se podílejí na mnoha školních aktivitách i vystoupeních pro veřejnost, účastní se společných akcí se zákonnými zástupci.

Základní škola sleduje úspěšnost žáků ve vzdělávání, jejich výsledky za jednotlivá klasifikační období pravidelně vyhodnocuje na jednáních pedagogické rady, metodického sdružení prvního stupně a předmětových komisí. Systém zjišťování a hodnocení výsledků vzdělávání žáků je založen zejména na uplatňování standardních evaluačních nástrojů s využitím různých forem písemného a ústního ověřování žákovských znalostí a dovedností. Výsledná data z testování jsou podrobně analyzována, vyučující se zabývají návrhem opatření vedoucích k minimalizaci chyb a ke zlepšování výsledků vzdělávání žáků. Interní evaluace aktuálně umožňuje porovnávat dosažené výsledky s očekávanými výstupy deklarovanými ve školním vzdělávacím programu pro základní vzdělávání a hodnotit pokrok žáků v delším časovém horizontu. Žáci jsou vedeni k pravidelnému sebehodnocení,

keré je zaznamenáváno v jejich portfoliích. Pravidelně zařazované žákovské referáty a závěrečné práce žáků devátých ročníků přispívají k rozvoji klíčových kompetencí žáků. Škola identifikuje žáky s rizikem školního neúspěchu a zajišťuje jim dle jejich individuálních potřeb podporu formou doučování. Zákonní zástupci jsou informováni o prospěchu a chování prostřednictvím elektronických žákovských knížek, během konzultačních třídních schůzek, v případě potřeby jsou zváni k osobnímu jednání. Úroveň dosažených znalostí a dovedností mohou žáci porovnávat v rámci vědomostně, umělecky a sportovně zaměřených soutěží, v jejichž okresních i krajských kolech dosahují dobrých výsledků. Cílená podpora žáků v účasti na těchto akcích pomáhá formovat a rozvíjet jejich osobnostní růst, nadání i studijní předpoklady. Příznivé podmínky jsou vytvářeny také pro budoucí žáky středních škol organizováním přípravy k přijímacím zkouškám, kde si prohlubují a rozšiřují dříve získané vědomosti a dovednosti. O úspěšné adaptaci svých absolventů v průběhu středního vzdělávání získává škola informace spíše neformálním způsobem od svých absolventů nebo jejich zákonných zástupců.

Školní poradenské služby jsou plánovitě poskytovány týmem poradenských pracovníků školy, který pracuje pod vedením výchovné poradkyně, členy týmu jsou dále školní metodik prevence, speciální pedagog, psycholog a kariérní poradce. Jeho poradenské aktivity směřují k systematické podpoře žáků při výběru vhodné střední školy s ohledem na jejich zájmové priority i osobnostní předpoklady. Všichni poradenští pracovníci úzce spolupracují s vedením školy, třídními učiteli i ostatními pedagogy a asistenty pedagoga. Systém péče o žáky s příznými podpůrnými opatřeními a ohroženými školním neúspěchem přispívá k dosahování optimálních výsledků vzdělávání. Primární prevence rizikového chování žáků je naplňována realizací vhodných aktivit s různou tematikou, důraz je kladen na vytváření a udržování příznivého klimatu. Kvalita vzájemných vztahů s využitím vhodných evaluačních prostředků je podle potřeby ověřována. Kladně lze hodnotit pravidelné využívání adaptačních aktivit v úvodu školního roku pro všechny ročníky. Příležitostí je intenzivnější realizace cíleně zaměřených programů k vytváření pozitivních vazeb zejména ve třídách s nově vzniklým kolektivem. Na správě školy se podílejí žáci od 5. do 9. ročníku prostřednictvím žákovského parlamentu. Jeho činnost se orientuje na plánování a organizaci školních akcí, na zprostředkování výměny informací mezi žáky a školou, nemalé úsilí věnuje zlepšení školního prostředí. Informace o rozsahu a specifikaci služeb školního poradenského pracoviště společně s kontaktními údaji na jeho pracovníky byly v době inspekční činnosti dostatečně publikovány na webových stránkách školy.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti byly zkvalitněny materiální podmínky pro vzdělávání (např. nová odborná učebna chemie, fyziky, učebny informatiky, cvičná školní kuchyně, školní dílny, tělocvična se zázemím, bezbariérovost 2. stupně základní školy).
- S účinností od 1. 9. 2018 došlo k navýšení kapacity školní družiny a od 1. 1. 2023 k navýšení kapacity základní školy. Od školního roku 2023/2024 vzrostl počet tříd v základní škole ze 14 na 16.
- Přetrvávají nedostatky v řízení odloučeného pracoviště mateřské školy v městské části Olomouc – Droždín.

Silné stránky

Základní škola

- Subjekt se významně podílí na realizaci množství kulturně společenských akcí v městské části svého sídla, osvojování občanských a demokratických hodnot rovněž podporuje cílené zařazování projektů do výuky a spolupráce s partnery. (1.5, 6.3)
- Vedení školy systematicky zkvalitňuje stav materiálních a technických podmínek školy. (2.4)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

Mateřská škola, základní škola

- Kontrolní činnost ředitele školy vykazuje nedostatky v oblasti metodického vedení pedagogů při vzdělávání dětí a žáků. Nastavené řízení mateřské školy je pouze částečně funkční a nevede k rovnoměrnému rozvoji všech pracovišť s cílem jejich vzájemné součinnosti. (2.1)
- Nedostatečná součinnost asistentů pedagoga s učiteli v průběhu hodnoceného vzdělávání v mateřské i základní škole. (3.1, 4.1)
- Malá míra obsahové diferenciací vzdělávacího obsahu vzhledem k rozdílným potřebám dětí a žáků. (4.3, 6.2)

Mateřská škola

- Metodická podpora začínajících učitelek není efektivně nastavena. (2.2)
- Realizované tematické celky postrádají stanovení vzdělávacích cílů a záměrů, nejsou vyhodnocovány vzhledem k aplikovaným metodám a formám ve vzdělávání a následné sebereflexi učitelek včetně stanovení dalších kroků v pedagogickém procesu. (3.5)
- Didakticky zaměřené vzdělávací aktivity v mateřské škole byly v menší míře vedeny formou kooperativní skupinové a integrované výuky. (4.2)
- Poskytovaná zpětná vazba byla v některých třídách mateřské školy méně adresná a konkrétní k individuálním pokrokům jednotlivých dětí s cílem podpory jejich sebedůvědy a sebezvědomí a další motivace k učení. Formativní hodnocení dětí nebylo zaznamenáno. (4.4)
- Nastavený evaluační systém v mateřské škole není plně funkční. Neprobíhá systematické plánování a vyhodnocování vzdělávacích záměrů a celkové hodnocení vzdělávacích pokroků dětí. Učitelky nevyužívají v plném rozsahu pedagogickou diagnostiku ke stanovení individuálních vzdělávacích cílů. (5.1)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Důslednou kontrolní i hospitační činností ve všech součástech školy nadále zkvalitňovat poskytované vzdělávání.
- Při hospitační činnosti vedení školy nadále sledovat zařazování formativního hodnocení, sebehodnocení a sebereflexi dětí, zadávání diferencovaných úkolů dětem a žákům

s různým pracovním tempem a potřebami, častější využívání aktivizačních prvků včetně kooperativních aktivit.

- Důsledněji se zaměřit na zajištění efektivnější spolupráce asistentů pedagoga s učiteli v průběhu vzdělávání (poskytování podpory asistentem pedagoga učitelům v širším spektru jeho činností a všem dětem/žákům se zvládnutím pro ně náročných dovedností).
- Zaměřit se na nastavení účinné a efektivní strategie řízení mateřské školy s akcentem na sjednocení úrovně předškolního vzdělávání na všech jejích pracovištích.
- V třídním plánování mateřské školy přesně stanovit konkrétní vzdělávací cíle a záměry a na jejich základě připravovat vzdělávací nabídku. Propracovat a zefektivnit hodnoticí mechanismy a zjištěné informace využívat k dalšímu zvyšování úrovně poskytovaného vzdělávání.
- Realizovat pravidelná metodická setkání pedagogů mateřské školy, seznamovat se s aktuálními trendy v předškolním vzdělávání a na základě pedagogické diskuse sjednotit systém plánování i hodnocení vzdělávacího procesu.
- V mateřské škole podpořit profesní rozvoj začínajících pedagogů každodenním odborným mentoringem, aktivně využívat plán metodické podpory začínajících učitelek, důsledně jej vyhodnocovat a přijímat efektivní opatření ke zkvalitnění vzdělávání dětí.
- Evaluační systém vzdělávacích výsledků vzhledem k naplňování tematických celků v mateřské škole zaměřit na konkrétní hodnocení využitých metod a forem práce s následnou sebereflexí učitelek.
- V předškolním vzdělávání obohacovat nabídku v řízených činnostech o zařazování kooperativních aktivit ve flexibilních skupinách a aktivitami podporujícími objevování, samostatné řešení problémů, experimentování a tím podporovat iniciativu dětí.
- Uplatňovat při všech didakticky zaměřených činnostech v mateřské škole cílenou diferenciaci a individualizaci dle aktuálních schopností, dovedností a potřeb dětí včetně vhodné volby metod a organizačních forem.
- Sledovat vzdělávací výsledky a pokroky dětí v mateřské škole účelně vedenou pedagogickou diagnostikou a stanovováním konkrétních pedagogických záměrů pro podporu jejich dalšího vývoje.
- Do vzdělávacího procesu předškolního vzdělávání pravidelně začleňovat preventivní logopedické aktivity jako běžnou součást portfolia pedagogických dovedností, častěji zařazovat hudební aktivity, cíleně zařazovat preventivní zdravotní cvičení.
- V mateřské škole nadále pokračovat v uplatňování různých způsobů závěrečného zhodnocení aktivit dětí, rozvíjet sebehodnocení i vzájemné vrstevnické hodnocení dětí pomocí pohybu, obrázků nebo emotikonů, využívat prvků formativního hodnocení.
- Ve výuce v základní škole důsledněji uplatňovat individuální přístup k žákům a diferenciaci činností s ohledem na jejich vzdělávací možnosti a potřeby, např. zadáváním gradovaných úloh. Příležitostí je rovněž častější zařazování práce s různými informačními zdroji, jako jsou encyklopedie, slovníky aj. a metod kritického myšlení.
- Více podpořit profesní rozvoj pedagogů realizací vzájemných hospitací nejen v rámci subjektu, s cílem kolegiálního hodnocení a sdílení různých přístupů, nápadů, metod a forem v předškolním, základním i zájmovém vzdělávání.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Koncepce rozvoje školy na období 2022–2028, s účinností od 1. 9. 2022
2. Plán práce na školní rok 2023/2024, ze dne 3. 10. 2023
3. Plán kontrolní a hospitační činnosti 2023/2024, ze dne 27. 9. 2023
4. Záznamy z hospitační činnosti vedení školy, školní rok 2023/2024
5. Záznamy z jednání provozních a pedagogických rad mateřské a základní školy, školní rok 2023/2024
6. Plán dalšího vzdělávání pedagogů na školní rok 2023/2024 a dlouhodobý plán, ze dne 27. 9. 2023
7. Školní matrika školy, školní rok 2023/2024, k termínu inspekční činnosti
8. Školní řád základní školy, s účinností od 1. 9. 2023
9. Školní řád mateřské školy, s účinností od 1. 9. 2023
10. Vnitřní řád školní družiny, s účinností od 1. 9. 2016
11. Vnitřní řád školní jídelny, s účinností od 10. 10. 2017, včetně přílohy č. 1 ze dne 23. 8. 2022 (sazby stravného)
12. Školní vzdělávací program mateřské školy, s účinností od 1. 9. 2021
13. Školní vzdělávací program základní školy, s účinností od 1. 9. 2023
14. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání ve školní družině, platný od 1. 9. 2021
15. Třídní knihy mateřské a základní školy a přehledy výchovně vzdělávací práce školní družiny za školní rok 2023/2024, k termínu inspekční činnosti
16. Třídní vzdělávací programy tříd mateřské školy a evaluační výstupy, školní rok 2023/2024
17. Plán podpory uvádějících učitelek v mateřské škole, k termínu inspekční činnosti
18. Přehledy docházky dětí všech tříd mateřské školy, školní rok 2023/2024
19. Pedagogická diagnostika a portfolia dětí, školní rok 2023/2024
20. Rozvrh vyučovacích hodin v základní škole, školní rok 2023/2024
21. Zprávy z činnosti předmětových komisí a metodického sdružení za školní roky 2022/2023 a 2023/2024
22. Průběžné písemné práce, výběr předmětů, namátkový výběr, školní rok 2023/2024
23. Absolventské práce, namátkový výběr, školní rok 2022/2023
24. Seznam dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, k termínu inspekční činnosti

25. Souhrnná dokumentace k činnosti školního poradenského pracoviště, k termínu inspekční činnosti
26. Personální dokumentace pedagogických zaměstnanců (doklady o dosaženém vzdělání) vedená k termínu inspekční činnosti
27. Doklady vztahující se k finančním podmínkám školy, rok 2023
28. Doklady související se zajištěním bezpečnosti dětí a žáků, školní rok 2023/2024
29. Doklady vztahující se ke školnímu stravování, školní rok 2023/2024
30. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2022/2023, ze dne 4. 10. 2023
31. Inspekční zpráva čj. ČŠIM-1134/17-M, ze dne 31. 10. 2017

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Monika Gloserová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu
Mgr. Markéta Adamová, školní inspektorka
Mgr. Ivana Kapitánová, školní inspektorka
Mgr. Vlasta Macháčová, školní inspektorka
Mgr. Petra Opletalová, školní inspektorka
Ing. Renata Skutková, kontrolní pracovnice

21. 6. 2024

Tel.: 585 385 357

Základní škola a Mateřská škola Olomouc, Dvorského 33

příspěvková organizace

Dvorského 33

779 00 Olomouc – Svatý Kopeček

IČ 70631042

Email: reditel@zskopecek.cz

Č. j. ZŠDv/372/2024/Ko

Olomouc 2024-07-04

Česká školní inspekce

Olomoucký inspektorát – oblastní pracoviště

Wellnerova 25

779 00 Olomouc

Č. j. ČŠIM-1193/24-M

Sp. zn. ČŠIM-S-232/24-M

Připomínky k obsahu inspekční zprávy

Důrazně vyjadřuji nesouhlas se závěry inspekční zprávy týkající se předškolního vzdělávání v našich mateřských školách. Zatímco chování a přístup kontrolní pracovnice a inspektorek ČŠI, které prováděly inspekční činnost v základní škole, považuji za zcela standardní, přístup inspektorek, které prováděly inspekční činnost v mateřské škole a školní družině, považuji za zcela neobjektivní, až podjatý. K tomuto závěru mě vede podezření na přátelské vazby paní inspektorky s dnes již bývalou zaměstnankyní naší mateřské školy, která ukončila pracovní poměr v průběhu tohoto školního roku z důvodu výtek ze strany vedení školy.

Paní zástupkyně ředitele pro mateřské školy opakovaně po hospitační a kontrolní činnosti této paní učitelce vytykala nedostatky v práci, zejména nevhodný přístup k dětem i k jejich rodičům, které vyplynuly z evaluačních dotazníků rodičů a z komunikace se zákonnými zástupci dětí. Tato paní učitelka vždy tvrdila, že je kamarádkou inspektorek ČŠI a že se spolu setkávají.

Na základě níže popsaného průběhu inspekční činnosti v mateřské škole, způsobu a obsahu kladených otázek jedné z inspektorek se důvodně domníváme, že dotyčná je právě kamarádkou paní učitelky. Schopnost sebereflexe byla u této učitelky velmi nízká, pro učitelku byla nepřijatelná jakákoli doporučení a hodnocení její činnosti, a to jak od vedení školy, tak od rodičů dětí.

Situace se v mateřské škole vyhroutil dne 12. 1. 2024, když šla zástupkyně ředitele školy zjistit pohled této paní učitelky na konflikt s paní učitelkou, která nově nastoupila. Učitelka zástupkyni ředitele sdělila, že se s ní o této záležitosti nebude bavit, a předala jí předem připravenou výpověď z pracovního poměru se sdělením, že odchází do důchodu. Spor se týkal nekolegiálního chování, ve kterém odcházející paní učitelka zaútočila na novou kolegyni se slovy, že je „proteční spratek a nebude v její mateřské škole zavádět nějaké nové metody, které má ze školy a z Kopečka“. Nová učitelka vykonávala během studia dva roky kladně hodnocenou souvislou pedagogickou praxi v MŠ Kovařovicova a MŠ Dvorského, proto ji ředitel školy přijal do pracovního poměru. Odcházející učitelka za protekci považovala příbuzenský vztah nové paní učitelky a školnice v jedné z našich mateřských škol. Jedná se příbuzenský vztah matka – dcera.

Během závěrečného hodnocení mateřských škol se rozhovor téměř celou dobu týkal MŠ Gagarinova a skutečnosti, že v této mateřské škole působí začínající učitelky a že jejich podpora je nedostatečná. V této mateřské škole jsou dvě začínající učitelky, kterým byla ředitelem školy přidělena uvádějí učitelka – zástupkyně ředitele školy, která má v rámci prací souvisejících s výkonem přímé práce s dětmi více času se do procesu fungování tohoto odloučeného pracoviště a vedení učitelek zapojit. Druhá paní učitelka MŠ Gagarinova, která tuto činnost vykonávala od 1. 12. 2022, oznámila zástupkyni ředitele dne 10. 11. 2023, že od měsíce ledna bude po dobu přibližně šesti měsíců v pracovní neschopnosti z důvodu lékařského zákroku. Kvůli tomu jsme se ocitli v personální nouzi, jedinou kvalifikovanou zájemkyní o pozici učitelky

mateřské školy byla výše uvedená učitelka, která dva roky vykonávala v naší mateřské škole souvislou praxi a byla stále ve zkušební době v jejím tehdejší zaměstnání. Ředitel školy se s učitelkou dohodl na nástupu do zaměstnání od 1. 12. 2023 s tím, že se seznámí s fungováním jednotlivých pracovišť, bude zastupovat učitelky mateřských škol v případě jejich nepřítomnosti, bude provádět náslechy a zejména se seznámí s dětmi a fungováním MŠ Gagarinova, kam poté od 2. 1. 2024 nastoupí jako druhá učitelka. Již v prvním lednovém týdnu na ni zaútočila výše popsaným způsobem stávající učitelka. Situace tedy skončila výpovědí jedné stávající učitelky k datu 31. 3. 2024 a pracovní neschopností druhé učitelky. Od 1. 2. jsme měli na pozici asistentky pedagoga kvalifikovanou učitelku mateřské školy, působila v MŠ Dvorského, kde se opět seznamovala s fungováním mateřské školy, na DPP pracovala i jako učitelka mateřské školy na zástupech. Od 18. 3., kdy nastoupila končící učitelka řádnou dovolenou, vykonávala funkci učitelky v MŠ Gagarinova na DPP, od 1. 4. jako učitelka v pracovním poměru na zástup za nepřítomnou učitelku v pracovní neschopnosti. Obě tyto nové paní učitelky měly stálou podporu ze strany zástupkyně ředitele, prošly jednoměsíčními a dvouměsíčními adaptačními pobyty na všech pracovištích mateřské školy, následně byly metodicky vedeny a kontrolovány v podobě hospitací a kontrol v minimálním rozsahu dvakrát týdně. Domníváme se tedy, že oběma učitelkám byla zajištěna nadstandardní podpora při nástupu na pozici učitelek mateřské školy. I po zahájení samostatného výkonu práce učitelek pravidelně docházelo k hospitacím, náslechům a sdílením zkušeností u kolegyní s delší pedagogickou praxí v dalších pracovištích mateřské školy. Tvrzení inspektorek, že mají mít kvalifikované začínající učitelky denní metodickou podporu, se neopírá o žádný právní předpis a máme za to, že náš postup byl zcela nadstandardní. Rovněž tvrzení paní inspektorky, že paní učitelka s praxí od 1. 9. 2007, která byla přerušena pouze mateřskou a rodičovskou dovolenou s jedním dítětem, má být považována za začínající učitelku, je v rozporu s ust. § 24a zákona o pedagogických pracovnících, a tudíž nesvědčí o odborných znalostech inspektorky, nebo zavdává příčinu k domněnce o podjatosti vůči naší škole. Inspekční činnost směrem k MŠ Gagarinova proběhla primárně k paní učitelce, která nastoupila 1. 2. 2024. Paní inspektorkou byly chváleny hra na klavír, připravené materiály, množství pomůcek (později zástupkyni ředitele vytknuté jako předimenzované) a činnost s dětmi venku.

Rozporujeme tvrzení v inspekční zprávě, že ředitel školy na zástupkyni pověřenou vedením všech pracovišť mateřské školy přenesl všechny kompetence týkající se kontroly a zjišťování kvality předškolního vzdělávání. Ředitel školy provádí kontrolní a hospitační činnost v mateřských školách primárně zaměřenou na práci s IT, dodržování školního řádu a režimu dne, dodržování hygienických a bezpečnostních předpisů a nařízení, sledování práce s dětmi s potřebou podpůrných opatření a pokroku těchto dětí formou rozborů s učitelkami, konzultacemi se speciální pedagožkou a vysíláním speciální pedagožky ke konkrétním dětem podle aktuálních potřeb dětí, účastí na společných akcích a jejich přípravě včetně nácviku apod. Se zástupkyní ředitele má rozdělené role, kdy zástupkyně ředitele kontroluje pedagogickou práci učitelek a asistentek mateřských škol a vždy po konzultaci s ředitelem školy přijímá opatření. Veškeré záležitosti konzultují na společných setkáních minimálně 3x týdně, většinou však denně. Během inspekční činnosti se o vedení mateřské školy nikdo nezajímal, s ředitelem školy bylo provedeno až závěrečné hodnocení a hodinu předtím závěrečné hodnocení se zástupkyní.

Rozbor se zástupkyní ředitele započal otázkou, proč už tady nepracují učitelky, které školní rok zahájily, s komentářem, že je to „nějaké divné“. Situace byla inspektorkám vysvětlena tak, že jedna učitelka odešla do důchodu, druhá je v pracovní neschopnosti. Během tohoto hodnocení zástupkyně ředitele konstatovala: „Dáváte mi pocítit, jako bych byla nějaká hyena.“ Na to jí obě paní inspektorky s úsměvem pouze přikývly. Na závěr rozhovoru inspektorky zástupkyní sdělily, že rozbor inspekční činnosti v MŠ Dvorského již nestihnou a ať si udělá s učitelkou rozbor sama. Vzájemná spolupráce mezi mateřskými školami probíhá prostřednictvím pedagogických rad, na kterých se řeší úroveň dosahování vzdělávacích cílů, sdílejí se zkušenosti, poznatky z DVPP, provozní záležitosti, plánuje se vzájemná spolupráce mateřských škol a společné akce

(v letošním školním roce jich proběhlo celkem 14). Během těchto akcí spolu paní učitelky jednotlivých mateřských škol rovněž sdílejí zkušenosti, provádějí vzájemné hospitace, vzájemně se hodnotí, během prázdnin působí v různých mateřských školách dle aktuální potřeby. Sdílení s učitelkami jiných zaměstnavatelů probíhá primárně na DVPP. Ředitel školy konzultuje a sdílí různé záležitosti s jinými vedoucími pracovníky v rámci mikroregionu. O tyto záležitosti se opět žádná z inspektorek nezajímala.

Po hospitační činnosti vždy ze strany vedení probíhá rozbor, paní učitelky mají možnost se k hodnocení vyjádřit, vedou si osobní pedagogická portfolia, píší sebehodnocení, což můžeme opět doložit. Závěry a doporučení z hospitační činnosti si paní inspektorka procházela u jedné z učitelek MŠ Gagarinova, které objevila na stole v osobní složce učitelky. Učitelka inspektorce sdělila, že se jedná o její osobní složku, ne pracovní, ve které má své osobní poznámky a doporučení od zástupkyně ředitele, ale také přístupové údaje včetně hesel. Inspektorka odvětila: „Já se na to podívám a nebudu v tom moc listovat.“ Poté učitelce složku sebrala a procházela ji. Pomineme-li tento přístup a porušování osobnostních práv, tak paní inspektorka musela vidět, že po hospitacích probíhá rozbor a doporučení směrem k výuce učitelky, což je spolu s výše uvedenými výtkami končící učitelce v rozporu s tvrzením v inspekční zprávě, že pedagogové jsou hodnoceni zástupkyní ředitele převážně kladně.

Rovněž nesouhlasíme se závěrem, že mateřské školy organizují občasná metodická setkání, ale bez žádoucího přenosu do praxe. Zajímalo by nás, jak k tomuto závěru inspektorky došly, jelikož s nikým přenos do praxe neřešily.

Paní inspektorky provedly v mateřských školách za celou inspekční činnost rozbor pouze s jednou paní učitelkou. Jednalo se o učitelku, která nastoupila 1. 4. 2024 jako zastupující učitelka v MŠ Gagarinova. Rozbor započal naprosto nestandardně a útočně otázkami, proč už v této mateřské škole nepracují původní učitelky, co se stalo a v jakém příbuzenském vztahu je paní učitelka s jinými osobami v této organizaci. Výše uvedené otázky se nám zdají minimálně jako nestandardní, učitelce již tak velký psychický tlak ještě znásobily. Rozbor poté, co byl dán čas učitelce na zklidnění, pokračoval ve standardní podobě. Je třeba zdůraznit, že učitelka, která dala výpověď a která často opakovala, že má kamarádky na ČŠI, se kterými se schází, již v době inspekční činnosti nefigurovala na webových stránkách školy a informace o jejím působení musely inspektorky získat z jiného zdroje. Rovněž na konci pracovního poměru hospodářce školy končící paní učitelka sdělila, že bude zástupkyní ředitele všude pomlouvat a bude se jí mstít. Tuto učitelku navíc inspektorky během rozboru navrhly jako mentorku, která by mohla začínající učitelky vést. Jednou z prvních vět, kterou začala inspekční činnost, bylo sdělení vedoucí inspekčního týmu, že jedna z inspektorek pro mateřské školy má na ředitele školy soukromou žádost. Když se ředitel školy na soukromý požadavek zeptal po závěrečném rozboru, během kterého popsal negativní zkušenost s uvedenou učitelkou, tak mu bylo řečeno, že již žádný nemá. V tomto případě na základě průběhu inspekční činnosti a následně zjištěných informací dovozujeme, že se žádost měla týkat uvedené bývalé učitelky a jejího mentorování začínajících učitelek.

Nestandardní přístup a chování inspektorek vidíme i v dalších situacích. Během prvního dne inspekční činnosti silně přšelo, obě inspektorky přišly v lehkém oblečení a otevřené obuvi (lodičkách). Při příchodu do MŠ Dvorského inspektorky zjistily, že se učitelka chystá jít s dětmi ven, načež učitelce po vzájemné poradě sdělily, že kvůli nim ven chodit nemusí. Učitelka inspektorkám sdělila, že chodí ven za každého počasí, ale že případně mohou zůstat v mateřské škole, což inspektorky odmítly. Jedna inspektorka se připojila k dětem na vycházce, druhá odešla do MŠ Kovařovicova. Když do této mateřské školy dorazila, učitelka ze třídy Soviček ji přizvala na vycházku ven, což inspektorka odmítla a šla do třídy Žabiček. Po zjištění, že tato třída nejde ven (jedná se o mladší děti, mnohé byly po nemoci a ne všechny měly převlečení), inspektorka reagovala poznámkou „Aspoň někdo tady má rozum.“. Nehodnotíme připravenost inspektorek ČŠI na výkon svého povolání, ale toto konstatování je dle našeho názoru v rozporu s žádoucím pobytem dětí venku a s konstatováním v inspekční zprávě „Pozitivně lze hodnotit realizaci

řízených pohybových aktivit při pobytu venku, který byl v době inspekční činnosti realizován ve většině tříd i za nepříznivého počasí.“ Inspektorka vykonávala inspekční činnost u učitelky v Žabičkách se standardními dotazy na studium, délku praxe, další vzdělávání apod., v pondělí pokládala stejné otázky stejnému učitelce, evidentně přes víkend zapomněla, se kterou učitelkou již tento rozhovor vedla.

Rovněž nám přijde neprofesionální, když přechod na inspekční činnost do vedlejší třídy inspektorka komentuje slovy „Ať netrámím jenom vás.“

Za celou dobu působení inspektorek v mateřské škole proběhl pouze jeden rozbor s učitelkou v MŠ Gagarinova, poté pak pouze závěrečné hodnocení mateřských škol se zástupkyní ředitele a následně s ředitelem školy za přítomnosti vedoucí inspekčního týmu. Místo hodnocení výuky a případných doporučení se učitelky dozvěděly, že si paní inspektorka nechala opravit zuby v Americe a nemusí už u nás chodit k zubaři. Upřímně řečeno nevíme, jaké doporučení si z této informace máme odnést, a domníváme se, že informace tohoto charakteru nepatří do inspekční činnosti, obzvláště za situace, kdy inspektorky nemají čas a vůli provést rozbor s každou paní učitelkou. Zde je zřejmý markantní rozdíl mezi vykonávanou inspekční činností inspektorkami v mateřské škole a v základní škole, kde po sledovaných hodinách rozbor vždy proběhl.

Dále nesouhlasíme s hodnoceními práce učitelek mateřské školy v oblasti individualizace výuky, kdy učitelky mateřské školy měly i během inspekční činnosti připravené úkoly s rozdílnou úrovní obtížnosti podle věku i individuálních potřeb a rovněž podle zájmu dětí. Vše můžeme doložit fotografiemi ze dnů, kdy byla v mateřské škole prováděna inspekční činnost. Na fotografiích z MŠ Kovařovicova je vidět práce asistentky pedagoga se skupinou dětí, které měly obtížnější zadání, ostatní skupiny měly rovněž každá rozdílnou obtížnost a věnovaly se jim obě učitelky. Hodnocení prováděly jak děti (uvedeno v inspekční zprávě), tak formativně učitelky. Nutno dodat, že inspektorka mezi jednotlivými třídami přecházela, nebyla tedy u všech činností a nemohla monitorovat celý vzdělávací proces ve třídách. U jedné z učitelek v MŠ Kovařovicova individualizaci opakovaně řešíme. Nesouhlasila s ní a dosud trvala na tom, že u takto malých dětí lze individualizaci provádět pouze podle věku, nikoli podle potřeb a zájmu dětí. Toto téma bylo jediné, které během závěrečného rozboru s ředitelem školy směrem k MŠ Kovařovicova proběhlo, jinak inspektorky konstatovaly, že tato mateřská škola funguje dobře. Směrem k MŠ Dvorského měly inspektorky jediné doporučení, aby s ohledem na rozměry místností byla vyměněna herna se třídou.

Při řízené činnosti a centrech aktivit v MŠ Dvorského během formativního hodnocení ze strany učitelky se inspektorky mezi sebou bavily o dovolené u moře, konkrétně v Chorvatsku, rušily tím probíhající výuku a nesledovaly činnost dětí a práci učitelky. Obdobně při cvičení v tělocvičně školy, které probíhalo na jedné straně tělocvičny, se inspektorky spolu bavily v nářadovně tělocvičny, která je na opačné straně tělocvičny, a nemohly dle našeho názoru slyšet, jak učitelka děti hodnotí. Hodnotila formativně. Kladně je v inspekční zprávě uvedeno, že děti měly příležitost hodnotit v kruhu samy sebe, dále měly možnost hodnotit ostatní děti i náročnost vzdělávací nabídky v závěru řízených činností. Je samozřejmé, že jsou k tomuto hodnocení a sebehodnocení vedeny učitelkami mateřských škol, které je hodnotí za okamžitý výkon i za jejich pokrok.

V MŠ Gagarinova si učitelky při řízené činnosti opět rozdělily děti do skupin podle věku a individuálních potřeb, částečně si děti mohly vybrat, kterou z činností se budou zabývat. Jedna učitelka s částí dětí pracovala v herně u interaktivního dotykového panelu, děti ve třídě s druhou učitelkou vykonávaly aktivity u stolečků, na koberci a na barevné dece (z důvodu optického oddělení od klasického koberce). Hodnocení aktivit učitelky přesunuly na pobyt venku, který se odehrával na droždínském hřišti. Zde probíhaly další aktivity spojené s pohybovou činností a formální hodnocení dětí, které přesunuly z časových důvodů ven. Bohužel se jednalo o situaci, kdy paní inspektorka na hřišti dlouze telefonovala a následně bez upozornění odjela. Kdyby si učitelky odjíždějícího automobilu s inspektorkou včas nevšimly, tak by musely paní inspektorku hledat. Z našeho pohledu se jedná o krajně neuctivé a nadřazené jednání.

Dle závěrů inspekční zprávy byly dětem méně často předkládány aktivity posilující kompetence k řešení problému. Nesouhlasíme s tímto tvrzením, např. děti v MŠ Dvorského během inspekční činnosti v pátek procházely labyrint postavený z kostek, na jehož konci vybíraly ze dvou cílů, jeden červený, druhý zelený (představovaly magnetické póly), velkými magnetickými tyčemi následně posouvaly magnety – zvířátka do svých domečků, seznamovaly se s protipóly a magnetickou silou. V úterý pracovaly s mikroskopem a lupou a na základě pozorování vyhodnocovaly rozdíly mezi jednotlivými částmi těla mouchy a pavouka. Pravidelně jsou dětem nabízeny úkoly spojené s řešením nějakého problému, jiné vyvstávají z praktického fungování mateřských škol a běžného života. Pravidelně učitelky do výuky zařazují aktivity Druhého kroku. Nerozumíme konstatování v inspekční zprávě, že v MŠ Kovařovicova a MŠ Gagarinova byly naplňovány vzdělávací záměry směřující k podpoře zdraví a zdravého životního stylu převážně formou pohybových her a tělovýchovných chvil bez výraznějšího fyziologického efektu na pohybový rozvoj dětí. Nedovedeme si představit, jak inspektorky ČŠI, u nichž nepředpokládáme lékařské vzdělání, dokáží takovou věc vyhodnotit. Žádná doporučení nám k tomuto konstatování opět nebyla předána. Dle našeho názoru má každý pohyb dětí fyziologický, tedy z biologického hlediska normální efekt na pohybový rozvoj dětí.

Ohledně využívání hudebních nástrojů během inspekční činnosti inspektorka pochválila učitelku v MŠ Gagarinova za využití klavíru, v MŠ Kovařovicova rovněž byl během inspekční činnosti využit klavír ze strany studentky, která byla v MŠ na praxi, přesto je v inspekční zprávě konstatováno, že byla na všech pracovištích věnována menší pozornost rozvoji hudebních dovedností, rytmickým a řečovým cvičením, které by vedly k podpoře motoriky mluvidel nebo ovládání dechu.

Za nepravdivé, ba přímo lživé považujeme tvrzení, že učitelky mateřské školy nepracují se vzdělávacími cíli a záměry směřujícími k očekávaným výstupům. V každé třídě máme zpracován týdenní, dle náročnosti i dvoutýdenní třídní vzdělávací program. V těchto programech jsou obsaženy cíle, které vychází ze ŠVP ZV, dílčí cíle jsou rozpracovány do jednotlivých dnů. Naplňování těchto cílů je během zvoleného období průběžně vyhodnocováno učitelkou a s ohledem na pokrok jednotlivých dětí si učitelky připravují výuku dalšího dne. Finální zhodnocení splnění cílů probíhá na konci plánovaného období (týdne) se zápisem o jejich dosažení. Na vyhodnocení se v závislosti na věku a individuálních schopnostech podílí i děti. Během inspekční činnosti mohly inspektorky zaznamenat, že si děti samy vyhodnotily splnění cíle dříve a učitelka jim uzpůsobila práci na další den. Důsledně jsou tyto plány učitelkami vedeny a vyhodnocovány, přestože se jedná o nepovinnou dokumentaci školy, která nemá předepsaný formát.

Ve všech mateřských školách probíhají v lednu konzultace se zákonnými zástupci dětí, obdobně jako v základní škole, na které se rodiče v konkrétní den odpoledne dostavují do mateřské školy a na kterých jsou individuálně seznamováni s dosaženými výsledky vzdělávání v mateřské škole, s chováním dětí, jejich pokrokem, rodičům jsou dávána doporučení k dalšímu rozvoji dítěte.

Na základě hodnocení dětí a individuálního přístupu spolupracují všechny učitelky mateřské školy se školní speciální pedagožkou, která v mateřských školách poskytuje dětem speciálně pedagogickou péči, například prostřednictvím tréninku jazykových schopností podle D. B. Elkonina, individuální práci s dětmi s doporučeným odkladem povinné školní docházky, nabídkou edukačně stimulačních skupin apod.

Pozastavujeme se i nad bodem v doporučeních ke zlepšení činnosti školy - „V mateřské škole nadále pokračovat v uplatňování různých způsobů závěrečného zhodnocení aktivit dětí, rozvíjet sebehodnocení i vzájemné vrstevnické hodnocení dětí pomocí pohybu, obrázků nebo emotikonů, využívat prvků formativního hodnocení.“. Tuto činnost dle konstatování v inspekční zprávě vykonáváme, budeme v ní pokračovat a nevidíme důvod ji v části ke zlepšení činnosti školy uvádět.

Na závěr k mateřským školám ještě doplňuji, že všechny mateřské školy byly kladně hodnoceny ze strany rodičů. Dne 24. 5. 2024 byla na základě hodnocení ze strany rodičů titulem Učitelka

roku oceněna jedna z učitelek MŠ Kovařovicova, stejné ocenění dříve získala další paní učitelka z uvedené mateřské školy. Během letošního školního roku vykonalo téměř celoroční praxi v našich mateřských školách 10 studentek. Dlouhodobě spolupracujeme v poskytování pedagogické praxe se Střední pedagogickou školou v Přerově, v předchozích školních letech i se školou PRIGO a s Univerzitou Palackého v Olomouci. Vedení studentek našimi učitelkami bylo vždy hodnoceno na vysoké úrovni. Při takovémto hodnocení mateřských škol budeme nuceni pověřené pracovníky výše jmenovaných institucí na závěry inspekční zprávy minimálně upozornit a doporučit jim, aby pokračování praxí v našich mateřských školách zvažili.

V oblasti zájmového vzdělávání ve školní družině nebyly vedoucí vychovatelce ze strany inspektorky sděleny žádné výtky či doporučení ke zlepšení, v inspekční zprávě je školní družina hodnocena pouze kladně, při rozboru na konci inspekční činnosti s ředitelem školy byla uvedena pouze poznámka, že zájmové vzdělávání probíhá ve třídách základní školy, ale že je tato záležitost v řešení, když v letošním roce započne rekonstrukce přilehlého areálu, do kterého se činnost školní družiny přesune, a není tedy třeba ji rozebírat. O to větší bylo naše překvapení, když jsme v systému InspIS DATA zjistili, že v kritériu 2.1 vyžaduje školní družina zlepšení. Ani z inspekční zprávy, ani z rozborů nevyplývá, v čem toto kritérium nenaplnujeme a v čem by mělo dojít ke zlepšení. Považujeme takovou činnost školní inspekce za naprosto nedostatečnou, nicneříkající a neplnící účel a funkci, pro kterou je ČŠI zřízena.

Rovněž nerozumíme tomu, proč je v InspIS DATA pod základní školou uveden jako slabá stránka bod „Kontrolní činnost ředitele školy vykazuje nedostatky v oblasti metodického vedení pedagogů při vzdělávání dětí a žáků. Nastavené řízení mateřské školy je pouze částečně funkční a nevede k rovnoměrnému rozvoji všech pracovišť s cílem jejich vzájemné součinnosti. (2.1)“. V inspekční zprávě je tento bod uveden jako slabá stránka pod mateřskou školou a základní školou, v InspIS DATA pod základní školou, ale dle textu se týká mateřské školy.

V otázce závěrů k základní škole, které se týkají oblasti kooperace učitelů s asistenty pedagoga a individualizace výuky, si dovolíme poznamenat, že v průběhu inspekční činnosti vyučující stáhli větší pozornost a aktivitu v hodině „na sebe“, a tak práce asistentek nemusela být zřejmá. Z opakovaných a pravidelných hospitačních činností vyplývá, že vyučující adekvátně zapojují asistenty pedagoga do výchovně vzdělávacího procesu, smysluplně využívají jejich práci a navzájem spolu velmi úzce spolupracují. Předpokládali bychom, že se inspektorky ČŠI budou zabývat kooperací pedagogických pracovníků hlouběji, např. dotazem na hodnocení práce školy se žáky se SVP na školská poradenská zařízení, vyžádáním dokumentace k práci s asistenty pedagoga apod., k čemuž úplně nedošlo. Můžeme doložit např. směrnici k práci s asistenty pedagoga a záznamy z jednání k práci se žáky. Ze zpětné vazby, kterou naši škola poskytují školská poradenská zařízení, vyplývá, že škola se žáky pracuje velmi dobře, naši školu poradny často doporučovaly rodičům žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

V oblasti individualizace výuky naši učitelé volí pro žáky různou úroveň obtížnosti úkolů a v menší míře volí i úkoly dle zájmu jednotlivých žáků, ve výuce mívají připraveny úkoly s různou obtížností dle individuálních potřeb a aktuální úrovně dosahovaných výsledků žáků, u opakování a u písemných prací probíhá individualizace zpravidla prostřednictvím úpravy obtížnosti, počtu úloh a formy. Vše můžeme doložit např. písemnými pracemi, zápisy z jednání pedagogických rad, metodických sdružení apod. Rovněž nesouhlasíme s tvrzením, že jsou málo zařazovány ve výuce metody kritického myšlení, když např. pětilístek, myšlenková mapa (dnes i prostřednictvím aplikace Mentimeter) a skládkové učení patří k nejčastěji využívaným metodám ve výuce v základní škole.

Naše vyjádření můžeme podložit skeny dokumentace, příprav, týdenních vzdělávacích programů apod., stejně jako fotografiemi ze dnů, ve kterých probíhala inspekční činnost v mateřské škole. Na základě výše uvedeného znovu vyjadřujeme nesouhlas s popisem stavu mateřské školy a závěry uvedenými v inspekční zprávě a žádáme o provedení nového a nezaujatého šetření ČŠI v mateřské škole, nejlépe z jiného krajského inspektorátu, který bude k inspekční činnosti

přistupovat profesionálně a jehož inspektorky nebudou žádným způsobem zatíženy osobními vazbami na stávající či bývalé zaměstnance školy.

Mgr. Jan Kolisko, ředitel školy, a tým pedagogických pracovníků mateřské školy

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát
Wellnerova 25, 779 00 Olomouc**

Čj.: ČŠIM-1405/24-M
Sp. zn.: ČŠIM-S-232/24-M
24. 7. 2024

Stanovisko k připomínkám

Ředitel právnické osoby Základní škola a Mateřská škola Olomouc, Dvorského 33, příspěvková organizace (dále škola) podal připomínky k inspekční zprávě čj. ČŠIM-1193/24-M dle § 174 odst. 11 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Při hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání a školských služeb vychází Česká školní inspekce (dále ČŠI) ze zásad a cílů vzdělávání stanovených školským zákonem. V souladu s § 174 odst. 8 školského zákona provádí ČŠI hodnocení kvality vzdělávání na základě veřejně dostupných hodnoticích kritérií, viz metodický portál Kvalitní škola (www.kvalitniskola.cz), schválených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky. Hodnocení školy podle těchto kritérií je plně v kompetenci inspekčního týmu, který posuzoval míru jejich naplňování na základě pozorování, relevantní dokumentace školy a rozhovorů s pedagogy všech pracovišť, tj. v městské části Olomouc – Svatý Kopeček na ulicích Dvorského a Kovařovicova (dále pracoviště Dvorského, Kovařovicova) a v městské části Olomouc – Droždín na ulici Gagarinova (dále pracoviště Gagarinova). Opíral se rovněž o závěry předchozí inspekční zprávy, čj. ČŠIM-1134/17-M, ze dne 16. 11. 2017, kdy byly shledány nedostatky v řízení, kontrolní a hospitační činnosti vedení školy a v kvalitě poskytovaného předškolního vzdělávání zejména na odloučeném pracovišti Gagarinova. Žádný člen inspekčního týmu nebyl při inspekční činnosti ovlivněn přímým zájmem na výsledku inspekční činnosti ani svým osobním vztahem k hodnocené škole, inspekční tým hodnotil podmínky, průběh a výsledky vzdělávání a školských služeb nestranně, nezáujatě a objektivně.

Ředitel školy v připomínkách k obsahu inspekční zprávy uvádí:

„Domníváme se tedy, že oběma učitelkám byla zajištěna nadstandardní podpora při nástupu na pozici učitelek mateřské školy. I po zahájení samotného výkonu práce učitelek pravidelně docházelo k hospitacím, náslechům a sdílení zkušeností u kolegyně s delší praxí v dalších pracovištích mateřské školy.“

Stanovisko inspekčního týmu:

Ředitel školy tvrzením rozporuje text inspekční zprávy: „Opakovaně přetrvávají rizika na nejvzdálenějším odloučeném pracovišti umístěném v městské části Olomouc – Droždín na ulici Gagarinova ...“ Na pracovišti Gagarinova dochází k personálním změnám, organizace chodu školy je z prostorových důvodů komplikovaná. Aktuálně zde působí dvě začínající učitelky s krátkou pedagogickou praxí, které nastoupily v lednu a dubnu 2024. Z rozhovorů s těmito učitelkami vyplynulo, že zpětná vazba poskytovaná zástupkyní ředitele pro předškolní

vzdělávání není dostatečná, chybí jejich každodenní metodické vedení a pravidelná podpora oběma pedagogy. Dle jejich vyjádření dochází zástupkyně ředitele pro předškolní vzdělávání na toto pracoviště jedenkrát týdně (což sama zástupkyně uvedla v rozhovoru), není přítomna vzdělávání, provede jen kontrolu dokumentace. Hospitaci začínající učitelce uskutečnila ihned první den jejího pracovního působení v mateřské škole (2. 4. 2024), dále následoval jen vzhled do vzdělávání dne 18. 4. 2024, což vyplývá i ze záznamů o kontrolách a hospitacích v třídní knize. Předložené záznamy z hospitační činnosti zástupkyně ředitele pro předškolní vzdělávání tuto skutečnost dokládají, a to i u druhé začínající učitelky, která na tomto pracovišti mateřské školy působí od 1. 2. 2024. Tímto nebyla poskytnuta učitelkám pro předškolní vzdělávání na pracovišti Gagarinova dostatečně cílená metodická podpora pro efektivní rozvoj kvality poskytovaného vzdělávání s ohledem na jejich kratší pedagogickou praxi.

Ředitel školy v připomínkách k obsahu inspekční zprávy dále uvádí:

„Rozporujeme tvrzení v inspekční zprávě, že ředitel školy na zástupkyni pověřenou vedením všech pracovišť mateřské školy přenesl všechny kompetence týkající se kontroly a zjišťování kvality předškolního vzdělávání. Ředitel školy provádí kontrolní a hospitační činnost v mateřských školách primárně zaměřenou na práci s IT, dodržování školního řádu a režimu dne, dodržování hygienických a bezpečnostních předpisů a nařízení, sledování práce s dětmi s potřebou podpůrných opatření a pokroku těchto dětí formou rozborů s učitelkami, konzultacemi se speciální pedagožkou a vysíláním speciální pedagožky ke konkrétním dětem podle aktuálních potřeb dětí, účasti na společných akcích a jejich přípravě včetně nácviku apod.“

„Rovněž nesouhlasíme se závěrem, že mateřské školy organizují občasná metodická setkání, ale bez žádoucího přenosu do praxe...“

Stanovisko inspekčního týmu:

Při závěrech inspekční činnosti ředitel školy uvedl, že na všech pracovištích mateřské školy provádí jen krátké kontrolní vstupy. Ústně podané informace ke svým kontrolám a z vlastní hospitační činnosti na pracovištích mateřské školy inspekčnímu týmu v žádné jiné formě nepodložil. O kontrolách a hospitacích ředitele školy nejsou provedeny záznamy v třídních knihách žádného z pracovišť mateřské školy.

Ředitelem školy deklarovaný systém vzájemných stáží a hospitací nebyl rovněž doložen písemnými záznamy. V dubnu a v květnu 2024 proběhlo dle záznamů v třídní knize sdílení pedagogického procesu mezi pedagožkami na pracovišti Kovařovicova. Začínající učitelka z pracoviště Gagarinova při rozhovoru s ČŠI uvedla, že absolvovala jeden náslech na pracovišti Kovařovicova, další plánovaný náslech byl zrušen. K ní osobně na pracoviště Gagarinova žádná kolegyně z jiného pracoviště na hospitaci s cílem metodické pomoci nepřišla. To se projevilo v hodnoceném průběhu vzdělávání, přínos dosavadní poskytnuté podpory do praxe nebyl u začínajících učitelek patrný. Aktuální stav poskytovaného předškolního vzdělávání na odloučeném pracovišti Gagarinova inspekční tým opětovně vyhodnotil jako rizikový. Kontrolní a hospitační činnost na tomto pracovišti tak nebyla vedením školy realizována s potřebným dopadem na cílené zlepšování kvality průběhu a výsledků poskytovaného vzdělávání.

Ředitel školy v připomínkách k obsahu inspekční zprávy dále uvádí:

„Dále nesouhlasíme s hodnocením práce učitelek mateřské školy v oblasti individualizace výuky, kdy učitelky mateřské školy měly i během inspekční činnosti připravené úkoly s rozdílnou úrovní obtížnosti podle věku i individuálních potřeb a rovněž podle zájmu dětí.“

„Dle závěrů inspekční zprávy byly dětem méně často předkládány aktivity posilující kompetence k řešení problému. Nesouhlasíme s tímto tvrzením.“

Stanovisko inspekčního týmu:

Inspekční tým v kapitole inspekční zprávy nazvané „*Hodnocení průběhu vzdělávání*“ hodnotí vzdělávací blok tak, jak aktuálně proběhl, nejedná se o jeho zobecnění. Ve sledovaném období (tj. během inspekčních hospitací) byla individualizace zaznamenána na pracovišti Kovařovicova ve třídě Žabičky (děti byly rozděleny dle věku do tří skupin). Ve třídě Sovičky děti dopoledne pracovaly ve skupinách a dařilo se i kooperativní vzdělávání. Na ostatních pracovištích učitelky rozdělily děti do stanovišť, kde plnily úkoly s různou mírou efektivity vzdělávací nabídky. Děti nepracovaly ve společné kooperaci, ale každé samo za sebe, součinná spolupráce byla zaznamenána u deskových her. Dětem byly většinou předkládány konkrétní úkoly s jednoznačným výsledkem, které však neposilovaly osobnostní potenciál a autonomii dítěte, samostatné myšlení, řešení problému nebo nabízely různé varianty řešení. Některé výtvarné činnosti pro nejstarší děti byly poddimenzované, namísto volby z rozmanitého množství výtvarných materiálů vhodných k rozvoji kreativity dětí, byly využity kopírované předlohy včetně omalovánek a pracovních listů (pracoviště Gagarinova a Dvorského). U dětí nebyla dostatečně rozvíjena vnitřní motivace a chyběla i průběžná adresná zpětná vazba, která by děti více motivovala k zvládnutí méně atraktivního nebo náročnějšího úkolu, jenž je primárně nezaujal. Úroveň individualizace a diferenciací v průběhu hodnoceného předškolního vzdělávání tak vykazovala nejednotný postup jednotlivých učitelů a pracovišť, byly zaznamenány významné odchylky, což svědčí o nedostatečné kontrolní činnosti ředitele školy.

Ředitel školy v připomínkách k obsahu inspekční zprávy dále uvádí:

Větou „*Hodnocení prováděly jak děti (uvedeno v inspekční zprávě), tak formativně učitelky.*“ rozporuje tvrzení ČŠI, že během hodnoceného vzdělávání byly méně využívány formativní hodnotící nástroje.

„Pozastavujeme se i nad bodem v doporučeních ke zlepšení činnosti školy: „V mateřské škole nadále pokračovat v uplatňování různých způsobů závěrečného zhodnocení aktivit dětí, rozvíjet sebehodnocení i vzájemné vrstevnické hodnocení dětí pomocí pohybu, obrázků nebo emotikonů, využívat prvků formativního hodnocení.“ Tuto činnost dle konstatování v inspekční zprávě vykonáváme, budeme v ní pokračovat a nevidíme důvod ji v části ke zlepšení činnosti školy uvádět.“

Stanovisko inspekčního týmu:

Hodnocení dětí na jednotlivých pracovištích mateřské školy probíhalo na nejrůznější úrovni. Zahrnovalo zpravidla závěrečné shrnutí realizovaných aktivit, kdy se děti vyjadřovaly, co se jim líbilo nebo co pro ně bylo těžké, vzájemné vrstevnické hodnocení mezi dětmi zaznamenáno nebylo. Průběžné hodnocení a poskytování konkrétní a adresné zpětné vazby učitelkami bylo sporadické, u dětí nebyl dostatečně podporován rozvoj vnitřní motivace k dokončení činnosti nebo vypracování méně atraktivního úkolu. Formativní hodnocení zaznamenáno nebylo. Formativně hodnotit neznamená dávat dítěti příležitost vyjádřit se, ale představuje poskytnutí individuální zpětné vazby prostřednictvím popisného hodnocení učitelky nad vykonanými činnostmi a úkoly – kam se dítě posunulo, co dokázalo, co se mu ještě nedaří. Průběžné vyhodnocování s ohledem na pokrok jednotlivých dětí nebylo patrné. Vzhledem k tomu, že mateřská škola některé formy hodnocení realizuje, nebyla tato oblast vyhodnocena v závěru inspekční zprávy jako slabá stránka školy, ale inspekční tým formuloval škole doporučení pro rozvoj formativního hodnocení dětí, včetně konkrétního popisného návodu, a to nadále tento systém využívat a rozvíjet a obohatit jej o další vhodné motivační prvky.

Ředitel školy v připomínkách k obsahu inspekční zprávy dále uvádí:

„Nerozumíme konstatování v inspekční zprávě, že v MŠ Kovařovicova a MŠ Gagarinova byly naplňovány vzdělávací záměry směřující k podpoře zdraví a zdravého životního stylu převážně formou pohybových her a tělovýchovných chviliek bez výraznějšího fyziologického efektu na pohybový rozvoj dětí.“

Stanovisko inspekčního týmu:

Na všech pracovištích mateřské školy byly zařazeny do vzdělávání pohybové aktivity. Velmi dobrou úroveň měly řízené tělovýchovné aktivity na pracovišti Dvorského v tělocvičně základní školy. Byl dodržen správný metodický postup, provedení průpravných zdravotních cviků bylo správné, nechyběla pohybová hra ani závěrečné hodnocení. Na pracovišti Kovařovicova se jednalo spíše o pohybové hry, v jedné ze tříd o cvičení v překážkové dráze. Průpravné zdravotní cviky, které mají procvičovat jednotlivé svalové a kloubní skupiny, s ohledem na fyziologický rozvoj a individuální potřeby dětí nebyly zařazeny. Na pracovišti Gagarinova se vzdělávací i pohybové aktivity nezdařily, přestože začínající učitelka projevila velkou snahu při přípravě svého plánu na vzdělávání dětí. Tato skutečnost byla kompenzována zařazením pestrých sportovních aktivit na hřišti při pobytu dětí venku. Inspekční tým tuto situaci při pohospitačním rozhovoru zohlednil a ocenil a poskytl začínající učitelce metodickou podporu (jak efektivně využívat prostor herny a jak pracovat s problémovou skupinou dětí). Pohybové aktivity na jednotlivých pracovištích předškolního vzdělávání tak vždy neměly potřebný dopad na podporu zdraví a zdravého životního stylu všech dětí.

Ředitel školy v připomínkách k obsahu inspekční zprávy dále uvádí:

„Ohledně využívání hudebních nástrojů během inspekční činnosti inspektorka pochválila učitelku v MŠ Gagarinova za využití klavíru, v MŠ Kovařovicova rovněž byl během inspekční činnosti využit klavír ze strany studentky, která byla v MŠ na praxi, přesto je v inspekční zprávě konstatováno, že byla na všech pracovištích věnována menší pozornost rozvoji hudebních dovedností, rytmickým a řečovým cvičením, které by vedly k podpoře motoriky mluvidel nebo ovládání dechu.“

Stanovisko inspekčního týmu:

Na žádném z pracovišť nebyly zaznamenány cílené preventivní logopedické aktivity včetně dechových cvičení a rytmizace. Tato průprava nebyla součástí hudebně pohybových činností ani náplní přechodových fází vzdělávání.

Ředitel školy v připomínkách k obsahu inspekční zprávy dále uvádí:

„Za nepravdivé, ba přímo lživé považujeme tvrzení, že učitelky mateřské školy nepracují se vzdělávacími cíli a záměry směřujícími k očekávaným výstupům.“

Stanovisko inspekčního týmu:

Všechna pracoviště mateřské školy pracují podle kvalitně zpracovaného Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání s flexibilními integrovanými bloky. Tento dokument je vhodným východiskem pro realizaci předškolního vzdělávání. Z předložené povinné třídní dokumentace vyplynulo, že uvedené cíle flexibilních integrovaných bloků se neodrážejí v třídním plánování a nejsou stanoveny způsoby dosahování očekávaných výstupů směřujících k naplňování klíčových kompetencí. Na pracovišti Dvorského předložené třídní plánování obsahovalo pouze charakteristiku týdenního tématu a popis obsahové náplně bez výše uvedených náležitostí. Během pohospitačního rozhovoru, který byl veden s každou učitelkou, u které byla realizována hospitační činnost, učitelky dovedly popsat, co bylo cílem dne, ale konkretizace vzdělávacích záměrů a stanovení dalších postupů ve vzdělávání se jim příliš

nedařila, což bylo patrné i ze záznamů týdenního hodnocení. Evaluace týdenního tématu je založena na formálním vyplnění otázek v tabulce, učitelky nehodnotí naplnění vědomostních, dovednostních a postojoyých cílů včetně efektivity způsobu jejich dosažení, tj. vhodnosti zvolených metod a forem. Prostor pro samostatné vyjádření učitelek s cílem jejich sebereflexe nebyl efektivně využit a obsahoval pouze popis, co se dětem líbilo. Nastavený evaluační systém v mateřské škole není tedy plně funkční. Neprobíhá systematické plánování a vyhodnocování vzdělávacích záměrů a celkové hodnocení pedagogického úsilí. Učitelky rovněž nevyužívají v plném rozsahu pedagogickou diagnostiku ke stanovení individuálních vzdělávacích cílů směrem k jednotlivým dětem.

Ředitel školy dále v připomínkách k obsahu inspekční zprávy uvádí:

... „v inspekční zprávě je školní družina hodnocena pouze kladně,“ ...

„O to větší bylo naše překvapení, když jsme v systému InspIS DATA zjistili, že v kritériu 2.1 vyžaduje školní družina zlepšení. Ani z inspekční zprávy, ani z rozborů nevyplývá, v čem toto kritérium nenaplnujeme a v čem by mělo dojít ke zlepšení.“

„Rovněž nerozumíme tomu, proč je v InspIS DATA pod základní školou uveden jako slabá stránka bod „Kontrolní činnost ředitele školy vykazuje nedostatky v oblasti metodického vedení pedagogů při vzdělávání dětí a žáků. Nastavené řízení mateřské školy je pouze částečně funkční a nevede k rovnoměrnému rozvoji všech pracovišť s cílem jejich vzájemné součinnosti. (2.1). V inspekční zprávě je tento bod uveden jako slabá stránka pod mateřskou školou a základní školou..., ...ale dle textu se týká mateřské školy.“

Stanovisko inspekčního týmu:

Kritérium 2.1 hodnotí, zda a jak vedení školy aktivně řídí, pravidelně monitoruje a vyhodnocuje práci školy a všech jejích vykonávaných činností (tj. mateřské, základní i školní družiny) a přijímá účinná opatření ke zlepšení stavu. Ke zjištění v tomto kritériu se v inspekční zprávě mj. vztahuje text v kapitole „Hodnocení podmínek vzdělávání“:

„Výsledky z kontrolní činnosti jsou zobecňovány, zpětná vazba poskytovaná k práci jednotlivých pedagogů však není vždy relevantní. Ti jsou hodnoceni převážně kladně, s absencí návaznosti na hospitační cíle. Není tak zcela zřejmé jejich metodické vedení s cílem sebereflexe pedagogů a jejich dalšího profesního růstu.“

Hodnocení se odráží rovněž v doporučeních pro zlepšení činnosti školy:

„Důslednou kontrolní i hospitační činností ve všech součástech školy nadále zkvalitňovat poskytované vzdělávání.“

„Více podpořit profesní rozvoj pedagogů realizací vzájemných hospitací nejen v rámci subjektu, s cílem kolegiálního hodnocení a sdílení různých přístupů, nápadů, metod a forem v předškolním, základním i zájmovém vzdělávání.“

Věta „Kontrolní činnost ředitele školy vykazuje nedostatky v oblasti metodického vedení pedagogů při vzdělávání dětí a žáků.“ je v inspekční zprávě, v části „Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)“ uvedena pouze u stěžejních oblastí vzdělávání, ale týká se i vzdělávání zájmového, jak vyplývá z textu inspekční zprávy.

Stupeň hodnocení „vyžadující zlepšení“ v tomto kritériu mj. vychází z rozhovorů s vychovatelkami školní družiny, které shodně uváděly, že hospitační činnost probíhá pouze formou krátkých nahodilých kontrolních vstupů, vzájemné hospitace neprobíhají, evaluační vyhodnocování naplňování výchovně vzdělávacích cílů probíhá dle sdělení vedoucí vychovatelky pouze formou hodnocení verbálních výstupů jednotlivých účastníků. Tyto postupy řízení neposkytují účelnou zpětnou vazbu vedoucí vychovatelce ani jednotlivým

pedagogům zájmového vzdělávání a neslouží např. jako podklad pro plánování dalšího vzdělávání, kterého se vychovatelky dle jejich sdělení též neúčastní.

Ředitel školy v připomínkách k obsahu inspekční zprávy dále uvádí:

„V otázce závěrů k základní škole, které se týkají oblasti kooperace učitelů s asistenty pedagoga a individualizace výuky, si dovolíme poznamenat, že v průběhu inspekční činnosti vyučující stáhli větší pozornost a aktivitu v hodině „na sebe“, a tak práce asistentek nemusela být zřejmá. Z opakovaných a pravidelných hospitačních činností vyplývá, že vyučující adekvátně zapojují asistenty pedagoga do výchovně vzdělávacího procesu, smysluplně využívají jejich práci a navzájem spolu velmi úzce spolupracují. Předpokládali bychom, že se inspektorky ČŠI budou zabývat kooperací pedagogických pracovníků hlouběji, např. dotazem na hodnocení práce školy se žáky se SVP na školská poradenská zařízení, vyžádáním dokumentace k práci s asistenty pedagoga apod., k čemuž úplně nedošlo.“

Stanovisko inspekčního týmu:

Inspekční tým sledoval v hodnocených vyučovacích hodinách práci jednotlivých asistentů pedagoga se žáky i jejich kooperaci s vyučujícími, vyžádal si doporučení vydaná školskými poradenskými zařízeními. Rovněž byly na toto téma vedeny rozhovory jak s asistentkami, tak s výchovnou poradkyní, která je současně vedoucí školního poradenského pracoviště a řízení práce asistentek spadá do její kompetence. Inspekční zpráva konstatuje, že *„Asistenti pedagoga se většinou omezovali jen na individuální práci se žákem s přiznaným podpůrným opatřením, k přímému pedagogickému působení na ostatní žáky ve většině hodnocených vyučovacích hodin výrazněji nepřispívali a průběžná interakce s učiteli nebyla příliš zjevná. Efektivní rozdělení rolí s vyučujícím tak bylo patrné jen v části hodnocených vyučovacích hodin.“*

S výchovnou poradkyní byl veden podrobný rozhovor na téma práce školy se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, což inspekční zpráva v části věnované školskému poradenskému pracovišti hodnotí textem *„... péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními a ohroženými školním neúspěchem přispívá k dosahování optimálních výsledků vzdělávání.“* Nicméně z rozhovorů s výchovnou poradkyní i s asistenty pedagoga a rovněž z předložené dokumentace vyplynula skutečnost, že asistenti pedagoga absolvují jen jednu úvodní společnou schůzku v přípravném týdnu. V průběhu školního roku se žádná společná metodická setkávání asistentů pedagoga zaměřená např. na vzájemnou kooperaci s pedagogy nekonají, v případě potřeby se asistenti pedagoga obracejí na jednotlivé třídní učitele nebo individuálně vyhledají pracovníka školního poradenského pracoviště jen *„pokud cítí potřebu něco probrat“*.

Uvedené nedostatky v metodickém vedení asistentů pedagoga se projeví v hodnocených vyučovacích hodinách, jak uvádí inspekční zpráva: *„Ve většině hodnocených vyučovacích hodin však žáci pracovali na úkolech se stejnou mírou obtížnosti, funkční přístupy umožňující diferenciaci a individualizaci výuky s přihlédnutím k rozdílným vzdělávacím možnostem a potřebám jednotlivých žáků nebyly zaznamenány. Činnost asistentů pedagoga k zajištění diferencovaného vzdělávání rovněž nebyla účelně využívána.“* Diferencované úkoly pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a talentované a nebyly žákům předkládány.

Zásada zohledňování vzdělávacích potřeb jednotlivce je stanovena v § 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, pozornost inspekčního týmu během hospitační činnosti byla tedy zaměřena i tímto směrem, a to i na činnost asistentů pedagoga.

Tyto skutečnosti byly také analyzovány v dotazníkovém šetření, ze kterého vyplynulo, že asistentky pedagoga jsou jen částečně seznámeny s konkrétními postupy, které mají být aplikovány při vzdělávání žáků s potřebou podpůrných opatření.

Ředitel školy dále v připomínkách k obsahu inspekční zprávy uvádí:

„*Rovněž nesouhlasíme s tvrzením, že jsou málo zařazovány ve výuce metody kritického myšlení...*“. Nesouhlas se týká i hodnocení průběhu vzdělávání v základní škole v oblasti nedostatečné individualizace výuky.

Stanovisko inspekčního týmu:

Inspekční tým při závěrečném hodnocení inspekční činnosti sdělil řediteli školy, že část inspekční zprávy „*Hodnocení průběhu vzdělávání*“ a všechny související výroky ke kvalitě výuky zachycují její aktuální stav z pohledu kritériálního hodnocení v termínu inspekční činnosti. Hodnocení ČŠI odpovídá objektivnímu posouzení kvality poskytovaného vzdělávání inspekčním týmem ve všech uvedených oblastech v době inspekční činnosti, a to zejména na prvním stupni základní školy. Skutečnosti zjištěné inspekčním týmem v hospitovaných vyučovacích hodinách nelze rozporovat osobami nepřítomnými průběhu sledovaných vyučovacích hodin.

Mezi zásady a cíle vzdělávání zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, patří dle § 2 písm. b) zohledňování vzdělávacích potřeb jednotlivce a dle § 2 písm. f) zdokonalování procesu vzdělávání na základě výsledků dosažených ve vědě, výzkumu a vývoji a co nejširšího uplatňování účinných moderních pedagogických přístupů a metod. Tyto zásady je potřeba při vzdělávání napříč celou vzdělávací soustavou sledovat a respektovat a inspekční tým se na jejich uplatňování zaměřuje, a to v průběhu celého školního roku.

Mgr. Monika Gloserová
vedoucí inspekčního týmu

Základní škola a Mateřská škola Olomouc, Dvorského 33, příspěvková organizace
Dvorského 33
779 00 Olomouc – Svatý Kopeček